

„Fuldt vel anerkendende Statens Bestræbelser for at skaffe dens Arbejdere billige Boliger, formener man dog Tiden moden til at tage under alvorlig Overvejelse at lade i alt Fald den resterende Del af Nyboder realisere, mod at Staten sørger for tidssvarende billige Arbejderboliger for alle Værftets Haandværkere, opførte paa Christianshavn i Nærheden af Værftsbroen. Man vilde herved vinde, at der kun blev een Adgang til Orlogsværftet og derved lettere og billigere Kontrol med Adgangen, at Arbejderne kunde finde Bolig i Nærheden af Arbejdsstedet, at den Spærring af Havnen, som foregaar 2 Gange daglig til største Gene for Trafikken, blev undgaaet, og endelig, at de forholdsvis store Udgifter til Nyboder og dens Administration og Vedligeholdelse faldt bort.“

(Jfr. Tillæg B. til Rigsdagstidenden, 48de ordentlige Samling 1895—96, Spalte 1671. Se endvidere Forhandlinger i Folketinget, ordentlig Samling 1896—97, Spalte 3159, og 1897—98, Spalte 2392.)

Efter hvad der saaledes her er udviklet, anses Fraflytning af den endnu resterende Del af det fra gammel Tid overleverede Nyboder og Opførelse af Arbejderboliger for Orlogsværftets Haandværkere og Arbejdere i Nærheden af Værftet for paatrængende nødvendige Foranstaltninger, hvorfor Marineministeriet stadig har haft sin Opmærksomhed henvendt paa at finde en passende Byggegrund. Da de nærmest liggende Grunde imidlertid ere i en Pris af mellem 10 og 20 Kr. pr. Kvadratalen og brugbare Grunde endnu i en lang Afstand fra Orlogsværftet ere i en Pris af 5 Kr. og derover pr. Kvadratalen, vil det absolut rigtigste være at benytte Orlogsværftets Grund, nemlig en Del af Arsenalen, hvilken er langt mere tilfredsstillende med Hensyn til Beliggenhed end en hvilken som helst anden Grund; men den maa, forinden den benyttes, gøres skikket til Bebyggelse.

Et Forslag til Forbedring af denne Grund og til en Bebyggelse paa dette Sted tjenlig til Øjemedet er derfor udarbejdet, og til Oplysning vedføjes tre Planer.

Paa Blad I. er vist Nyboder med de nærmeste Omgivelser og med Farve antydet den Del, der skal afgives; denne Del rummer 304 toetages Huse, der ere opførte i Slutningen af det 18de Aarhundrede. Af Husene ere dog 48 betydelig bedre end de øvrige, da de ere

omdannede for de paa Finansloven i Aarene 1891—98 under § 26 bevilgede Beløb. — I den tilbageblivende sydlige Del findes, som det fremgaar af Tegningen, syv nybyggede Husrækker, opførte mellem 1886 og 1894 for en Bekostning af 690,656 Kr. I disse og i de enkelte, endnu tilbageværende, ældre Bygninger, som inklusive Hærens Boliger beboes af ca. 200 Familier, er det Meningen at installere dem af de nuværende Beboere i Nyboder, for hvem det ikke har Betydning at være i umiddelbar Nærhed af Værftet, ligesom ogsaa Søofficerskorpsets og Sodefensionens Lokaler, som nu findes i den nordlige Del, skulle henflyttes hertil.

Blad II. angiver en Situationsplan af Arsenaløen, hvorpaa er vist de Bygninger, som foreslaas opførte.

Den nordlige Del af Øen, hvor Kanonbaadskurene og Petroleumslagrene findes, og den vestlige Del, hvor Fyrvæsenet, Artilleriet og Proviantmagasinet have deres Etablissementer, adskilles fra den øvrige Del af Øen ved et højt Plankeværk, saaledes at disse Dele blive inde paa Orlogsværftets Terrain. Adgangsvejen til Orlogsværftet samt Vagthygningerne, Mønstringshuset, Maalehusene for Vand og Gas samt Jernporten flyttes vesterpaa, saaledes at Vejen ikke kommer til at gennemskære Søværnsboligerne, der paa denne Maade komme til at ligge umiddelbart ved Orlogsværftet, men dog udenfor dette. Planen gaar endvidere ud paa at tilfylde den Kanal, der ligger Øst og Syd for Øen, da Vandet i Kanalen er meget stillestaaende og derfor let forurennes og vanskelig kan renses. Samtidig opnaas at faa en landfast Forbindelse med Christianshavn, hvilket kan have Betydning i flere Henseender, bl. a. for bekvem Nedlægning af Vand-, Gas- og Spildevandsledningerne.

Paa den sydlige Del af Øen findes Laboratoriet, hvis Bygninger ligge i mindst 120 Alens Afstand fra de nærmeste nye Bygninger, og som vil blive omgivet af en solid træbeplantet Jordvold af ca. 20 Fods Højde paa de Steder, der vende mod disse. Dette maa betragtes som en fuldt betryggende Foranstaltning, da der altid arbejdes med saa smaa Beholdninger i Laboratoriet, at en Sprængning, dersom ved et Uheld en saadan skulde indtræffe, kun vil medføre lokal Skade.

Paa den Del af Øen, der bebygges, findes et lille Patronmagasin, som det bliver nødvendigt at nedrive. Bekostningen til Genopførelsen heraf er medtaget i Over-